

відігравати роль фасилітатора у процесі роботи студента з ChatGPT, адже дана система має низку обмежень, які потребують контролю: невелика, але можлива вірогідність помилкових відповідей, залежність від якості вихідних даних, відсутність міжособистісного аспекту, етичні питання тощо. Рекомендується ставити чіткі цілі і завдання для оптимального використання ChatGPT і поєднувати дану технологію з використанням традиційних методів навчання за підтримки викладача-фасилітатора [1, с. 71].

Штучний інтелект дозволяє створювати персоналізовані навчальні шляхи, які адаптуються до індивідуальних потреб і схильностей студента. Алгоритми аналізують прогрес студента, дозволяючи адаптувати навчальні матеріали та методи навчання таким чином, щоб найкраще відповідати потребам кожного користувача.

Штучний інтелект не тільки змінив спосіб вивчення польської мови, але також відкрив двері для нових методів і технік навчання. Завдяки штучному інтелекту процес вивчення мови стає більш інтерактивним, захоплюючим і пристосованим до індивідуальних потреб студентів.

Таким чином, ми бачимо, що штучний інтелект приносить в освіту не тільки сотні інструментів, здатних генерувати тексти, зображення, презентації та інші інформаційні продукти, але також привертає нашу увагу до важливих комплексних навичок, які виходять далеко за рамки цифрової грамотності.

Список використаних джерел

1. Акоп'янц Н. Використання ChatGPT в процесі вивчення англійської мови: переваги та можливості. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. 2023. № 1. С. 69–72.
2. Баранов О. Визначення терміну «штучний інтелект». *Інформація і право*. № 1(44). 2023. С. 32–49.
3. Зубенко О. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27. Т. 2. С. 80–85.
4. Штучний інтелект в освіті: три аспекти. URL: <https://osvita.ua/school/method/91077/>

Oleksandr Liulchenko

THE SIGNIFICANCE OF “SOFT SKILLS” FOR THE FORMATION OF A CULTURE OF SAFETY AMONG BACHELOR’S DEGREES IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

The current state of security depends on changes in technology caused by scientific and technical progress, the introduction of informatization, and the influence of anthropogenic environmental factors, which predicts the emergence

of new threats to human health and life. The process of training future specialists in institutions of higher pedagogical education takes place with the use of a competency-based approach to the implementation of the educational paradigm with the aim of mastering a set of competencies by the student of education.

Increased attention to the implementation of the competence approach in the educational process of training future teachers provides for the formation and renewed modernisation of education, bringing it closer to social needs. Based on the Law of Ukraine “About Higher Education”, we see that competence is characterised as a dynamic combination of knowledge, abilities and practical skills, ways of thinking, professional, worldview and civic qualities, moral and ethical values, which affects a person’s ability to successfully conduct professional and further educational activities and is the result of studies at a certain level of higher education.

But in addition to creating an effective system of training students, a higher education institution should make maximum efforts to create safe and comfortable learning conditions. Learning and health are interconnected and mutually dependent: the stronger the health of the learner, the more productive the learning will be. Otherwise, the ultimate goal of education loses its true meaning and value [1, p. 236].

The formation of safety competence in a student of higher education is possible thanks to mastering the discipline “Occupational safety and life safety”. Disciplines are designed for the formation of abilities and skills in view of their implementation in everyday life, as well as knowledge of labor protection, skills and abilities in the field of formation of a modern model of labor protection and safety. Mastery of the discipline involves the formation in future specialists of an idea of the inseparable unity of effective professional activity with the requirements of human safety and security. The use of this knowledge guarantees the protection of a person’s working capacity and health, prepares him for actions in extreme conditions [2, p. 128].

In order to raise the level of the educational process, it is necessary to take into account the position of scientists O. Kobylyansky, L. Krachenko, N. Kulalayev, A. Pashkov, that one of the important directions of the educational process at the university is the formation of a “safety culture” [2, p. 129]. What begins with the first steps of a child, is supplemented and improved throughout a person's life and activities.

The educational process for the formation of soft skills of “Safety culture” among students of higher education can be carried out in various pedagogical ways [3]. One of these approaches can be implemented in the process of teaching the discipline “Occupational safety and life safety” of the first level of higher education using appropriate forms and methods, such as a business game, seminar, forums, information search tasks, scientific reports, competitions and modelling of critical situations by conditions of uncertainty of results. In order to expand and deepen students’ theoretical foundations and practical skills in the

formation of safety culture, it is necessary to introduce the discipline of free choice “Safety culture” into the educational process. The discipline of free choice makes it possible to make the educational process learner-oriented, with the establishment of “what the learners want to achieve”. Effective interaction based on dialogue and creating a creative atmosphere, author’s courses, as the researchers emphasise, stimulate the development of students’ interest in self-education, self-education skills, etc. [4, p. 133].

Therefore, the educational process of forming a “safety culture” among bachelor's degree holders requires following a logical sequence and involves some peculiarities. This is the consideration of acquired safety knowledge in preschool and general secondary education institutions. Deepening of acquired knowledge in the process of mastering professional disciplines and disciplines of free choice with the use of interdisciplinary and interdisciplinary connections to distinguish safety components. The implementation of soft skills technologies takes place with the effective use of forms and methods, such as a business game, seminar, forums, information search tasks, scientific reports, competitions and modelling of critical situations under conditions of uncertainty of the outcome.

Having carried out a theoretical analysis of the formation of a “safety culture” among bachelor’s degree holders during the educational process in institutions of higher pedagogical education, it is possible under the condition of using interdisciplinary and cross-thematic communication between professional disciplines and the discipline of free choice. Implementation of the soft skills system in the educational process for the formation of extra-professional skills of “safety culture”, namely communicative, creative and stress resistance skills with the ability to solve professional tasks in a non-standard way. This approach will allow the future specialist to be ready for the formation of a safe environment, namely the loss of his own health and life, as well as those around him.

Список використаних джерел

1. Баличева Н. В. Формування готовності студентів до здорового способу життя в процесі вивчення дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності». *Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути: тези доп. III Міжн. Наук.-практ. інтер.-конф. 11–12 серп. 2021 р. Дніпро : 2021. С. 235–237. URL: <http://surl.li/euqdy> (дата звернення: 08.02.2024).*
2. Кравченко Л.В. Шляхи підвищення ефективності засвоєння дисципліни «безпека життєдіяльності» здобувачами педагогічних закладів вищої освіти. *Вісник науки та освіти. Кривий ріг, 2022. № 6(6). С. 126–134. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/3299/3314> (дата звернення: 15.02.2024).*
3. Куцепал С. STEM/STEAM/STREAM-освіта – новий тренд в україн-

- ському освітянському дискурсі». URL: http://som.org.ua/files/f_3725_e1_2018_1_Kutsepai.pdf (дата звернення: 12.01.2024).
4. Суслі Л. В. Особливості вивчення дисципліни вільного вибору «Культура безпеки» в процесі підготовки здобувача освітнього ступеня «Магістр». *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Умань, 2023. № 2(10). С. 132–139. URL: <http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/290581> (дата звернення: 16.02.2024).

Віталій Маніяк

СТРАТЕГІЇ ПРОТИСТОЯННЯ РОСІЙСЬКІЙ ПРОПАГАНДИ: ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІР ЛОКАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ

Необхідність практичного моделювання стратегій, щодо протистояння російській пропаганді в українському освітньому середовищі визначається не лише загрозою впливу дезінформації, але й необхідністю формування критичного мислення та медійної грамотності серед молоді, яка в свою чергу виступає найбільш вразливою категорією в суспільстві, в межах вербального та невербального впливу. Інформаційна війна реалізована країною агресором, спричинила виявлення ключової проблем в педагогічному середовищі, яка базується на недостатньому змістовому акценті, щодо питань медійної грамотності та формування навичок критичного аналізу інформації, що надходить до здобувачів освіти через різноманітні джерела. В площині інформаційної війни, яку здійснює Росія, стосовно України особливо важливим є педагогічний аспект висвітлення сформованої проблематики, оскільки молодь є основним об'єктом впливу пропаганди, що обумовлено необхідним рівнем володіння механізмами аналітичного мислення, що формує критичною умовою для збереження суверенітету та цілісності держави. Особливого змістового акценту потребує проблема використання пропагандистами соціальних мереж, де здатність до маніпулювання та поширення дезінформації серед школярів є набагато вищою.

Проблематика інформаційної безпеки, опір щодо російської пропаганди та дезінформації, сьогодні є актуальною темою наукової полеміки до якої долучаються численні спільноти науковців, серед них: Т. Черненко, М. Ожен, Д. Дубов, В. Петров, В. Конах, В. Горбулін, Г. Почепцов, В. Карпенко, В. Ліпкан, В. Остроухов, Я. Короход та багато інших. Варто відзначити доробок А. Даценка, який припускає що з метою адекватної відповіді на кремлівські пропагандистські та дезінформаційні дії, важливо розробити комплексний механізм захисту національної інформаційної сфери від дезінформаційної та пропагандистської активності Росії. До стратегічних завдань цієї системи відповідно до переконань науковця належать наступні елементи: вивчення інформаційних загроз з метою